

Könyvek kiadóját és megjelenési évét csak akkor írjuk ki, ha ezek magán a mikrofilmen megtalálhatók.

A mikrofilm jelentőségének növekedése és a mikrofilm-technika fejlődése következtében mind az Országos Műszaki Könyvtárnak, mind a hálózati könyvtáraknak egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a mikrofilmek helyes és pontos feldolgozására.

Batári Gyula

- + - + - + -

026:/675+685.31+675.6:061.6/

A BŐR-, CIPÓ- ÉS SZŐRMEIPARI KUTATÓINTÉZET

SAKKÖNYVTÁRA

A kutatóintézet 1949-ben alakult Újpest egyik kis utcájában. Az 1951-ben alakult szakkönyvtárnak külön épületben egy tágas helyiséget biztosítottak, működésével azonban 1955-ig kevésbé segítette az intézmény munkáját. Ekkor vette át a könyvtár vezetését Fördös Istvánné.

"Olyan állapotban találtam a könyvtárat, hogy legszívesebben rögtön lemondtam volna új beosztásomról - mondta az elvtársnő. - Hozzájárult ehhez az is, hogy nem volt könyvtárosi képzettségem sem. Jelen-tős segítséget adott munkám végzéséhez, hogy az OMK négyhónapos könyv-táros tanfolyamát elvégeztem, és az ott szerzett ismeretek birtokában kezddtem a könyvtár rendbehozatalához. Azt hiszem, ez sikerült is. Ma a könyvtárnak már 2500 kötet könyve van, ezeknek legnagyobb része kül-földi mű, továbbá hatvan féle idegennyelvű folyóirata."

A könyvek szakonként szabadpolc rendszerben tárolnak. Beiratko-zás nincs, akinek szakirodalomra van szüksége, az bejön, és böngészik. A könyvtárszobában minden nehézség nélkül egyszerre többen is elérnek. Az olvasóknak mikrofilm leolvasó is rendelkezésére áll.

Milyen a könyvtár szerepe és határfoka? Tudja-e azokat a követel-ményeket teljesíteni, amiket a kutatóintézet jellege megkövetel?

"A kutatóintézetben 120-an dolgoznak, s ennek több mint a fele rendszeresen igénybe veszi a könyvtárat. Mindig van látogatóm, és min-dig vannak, akik valamilyen problémával hozzám fordulnak. A kutató előtt állandóan új feladatok vannak, és ehhez igen gyakran a könyvtártól kér-nek segítséget. A szakkönyvtár állományának összetétele megegyezik az egyes kutatási területek felosztásával. Ugyanakkor törekszem a dolgozók

általános műszaki műveltségének növelésére is, ezért számos ismeretterjesztő könyvet is beszereztem, s a szakirodalom mellett ezek is "forog-nak". Előfordul az is, hogy a kutatók olyan dokumentumot kérnek, ami könyvtárunkban nincs meg. Ilyenkor igyekszem a kérést minél gyorsabban teljesíteni. Az OMK dokumentációs szolgáltatásait is igénybe vesszük /pl. figyelőszolgálat, Műszaki Lapszemlék stb./, amelyeket a kutatók munkájukban jól tudnak hasznosítani.

S mi a véleménye a könyvtárról az olvasóknak?

Megkérdeztük az éppen ott lévő Földesi Kálmán vegyész-mérnököt: Intenzíven használjuk a könyvtárat, ill. a szakirodalmat. Munkánkhoz a különböző dokumentációs szolgáltatások igen nagy segítséget jelentenek, /lapszemlék, témafigyelés stb./. Gyakran van szükségünk szabadalmakra is, sajnos ezekről fotokópia elég lassan készül, és ez hátráltatja a kutatómunkát. Ha az ember sokat jár a könyvtárba, akkor a könyvtáros és a kutató között eredményes kapcsolat alakul ki - válaszolta.

A könyvtár használói többségükben mérnökök és tervezők. Ez érthető, hiszen ők alkotják a kutatóintézet többségét. Vannak azonban fizikai dolgozók is, akik szintén igénybe veszik a könyvtárat. A kutatóintézet keretein belül kísérleti üzem is működik, ahol különböző újfajta, cipőgyártáshoz szükséges gépeket terveznek és gyártanak. A géposztály művezetője, Donáth Jenő elmondta, hogy mivel feladatuk az új gépek gyártása, sokszor adódik műszaki problémájuk. Ilyenkor a könyvtárhoz fordulnak, amely idáig mindig kisegítette őket a megfelelő irodalommal. Donáth elvtárs is megemlítette, hogy lassan kapják meg a szabadalmak fotokópiáit, és ez problémát jelent. "Nálunk a gyorsaság a lényeg, ezért ideális az lenne, ha azonnal megkaphatnánk a szükséges dokumentációt."

A szakkönyvtár egyuttal iparági központi könyvtára a bőr-, cipő- és szőrmeiparhoz tartozó műszaki könyvtáraknak. Területi elhelyezkedése is szerencsés ebből a szempontból, mert Újpesten található a bőripari üzemeknek csaknem a fele. Így a kutatóintézet szakkönyvtára valóságos könyvtári centrum. Jó működésének hamarosan híre ment, és a környéken lévő bőripari üzemek: Műbörgyár, Diszműbörgyár, Műanyaggyár stb. műszaki könyvtárosai egyre gyakrabban keresik fel kéréseikkel a könyvtárat. A szakkönyvtár rendszeresen kölcsönöz könyveket azoknak a környező üzemeknek, ahol a műszaki könyvtár még nem ilyen fejlett. Mint iparági központhoz az említetteken kívül 29 könyvtár tartozik, pl. a pécsi, a szegedi, a martfői, a pestkörnyéki üzemek stb. szakkönyvtárai.

S hogy milyen a kapcsolat? "Amint módomban áll, értekezletet tartok az iparági könyvtáraknak, és a szakmai tanácsadást is fejleszttem. A kapcsolat elég szoros és gyümölcsöző lett. Sajnos a könyvtárosok közül csak kettő főfoglalkozású, de valamennyi könyvtáros szeretne már könyvtárosi képzésen résztvenni." Ez volt a könyvtáros elvtársnő válasza.

Megkérdeztem még dr. Fehér István Kossuth díjas igazgatót, hogy véleménye szerint mennyiben segíti a szakkönyvtár, ill. a könyvtáros a kutatóintézet munkáját?

"Dicséret illeti a könyvtárat, mert intézetünk munkájához jelentősen hozzájárult a gyors beszerzés, feltárás, ami a konkrét eredményekben is megmutatkozik. Méltán kap a könyvtár és ezen keresztül természetesen a könyvtáros is más kutatóintézetektől, gyáartól stb. elismerést. Némi büszkeséggel azt is hozzátehetem, hogy könyvtárunk külföldi vendégeinknek is nagyon tetszett. Természetesen mi is megadunk minden támogatást. Ez tapasztalatunk szerint ki is fizetődik, és gyakorlati haszna többek között pl. új, korszerű cipőkben jelentkezik."

Valóban sok dicsérő nyilatkozat hangzott el, úgy vélem, nem érdemtelenül. Mindenkin érződött, aki a műszaki könyvtárról beszélt, hogy azt sajátjának érzi. A dicséretetek és a méltatások nem voltak üres udvariassági formulák. Az a jól végzett munka, ami nem öncélú könyvtári tevékenység, hanem együttélés az intézettel. Igazi feladata a vállalati, kutató-tervezőintézeti szakkönyvtáraknak: a termelés, kutatás szakirodalommal való kiszolgálása.

Mikor eljöttem a könyvtárból, még megemlítették, hogy Ujpesten ez a legjobb műszaki könyvtár. A látottak és hallottak alapján elhiszem.

Bodor Ferenc

- . -